

«ΣΙΓΗ», Η ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΗ ΑΡΕΤΗ

Μία από τις υπέροχες ψυχικές αρετές που πρέπει να κοσμεί όλους τους ανθρώπους κάθε ηλικίας και ειδικότερα τους νεότερους είναι η «σιωπή ή σιγή». Ο μέγας φιλόσοφος και μύστης Πυθαγόρας επέβαλε τη σιγή στους μαθητές του για δύο έως τέσσερα χρόνια επιβάλλοντας ως ποινή την αποβολή τους από τη Σχολή καθόσον απαγόρευε στους μαθητές του όχι μόνο την ομιλία, αλλά και τις ερωτήσεις ακόμα!! **Με αυτό τον τρόπο όχι μόνο ασκούσε έλεγχο στην ικανότητα των μαθητών του, αλλά τους εξασκούσε στην αυτοκυριαρχία, αυτοεπιβολή, αυτογνωσία, στην αυτοσυγκέντρωση και γενικά στη χρήση του νου και ολιστικά στο Εγώ τους.** Πράγματι από το **βαθμό αυτοαποκάλυψης και αυτογνωσίας εξαρτάται η επιτυχία και ευτυχία στη ζωή του καθενός ανθρώπου.**

Στην Αρχαία Αίγυπτο, όπου αναπτύχθηκε ο παλαιότερος γνωστός πολιτισμός ιδρύθηκαν και λειτουργούσαν τα περίφημα μυστήρια εις τα οποία φοίτησαν οι πρώτοι και μεγαλύτεροι Έλληνες νομοθέτες και σοφοί (Θαλής, Σόλων, Πυθαγόρας κ.α.) η **Σιγή θεοποιήθηκε!** Δίδαξαν οι νέοι πρέπει να βλέπουν και να ακούνε πολλά, να μαθαίνουν, να στοχάζονται, αλλά και να **αυτοεπιβάλλουν απόλυτη σιγή στον εαυτό τους και αυτοσυγκράτηση και αποχή από κάθε υπερβολή.**

Οι ένδοξοι πρόγονοί μας, οι αρχαίοι Έλληνες δίδασκαν τη **σιγή**, ως **ύψιστη αρετή.**

Ο Όμηρος, ο παλαιότερος Ευρωπαίος ποιητής, ο μεγαλύτερος Επικός όλων των εποχών και εθνών παραστατικότητα αναφέρει, ότι : «Οι μεν Τρώες (σαν απολίτιστοι και βάρβαροι) με κραυγές και φωνές και θόρυβο επιτίθονταν, ενώ οι Έλληνες (με ανώτερο ήθος και πολιτισμό) βάδιζαν στη φοβερή σύγκρουση με απόλυτη **σιγή μέσα τους, στην ψυχή τους έπνεαν μένεα, αλλά και απόλυτη αυτοκυριαρχία βάδιζαν, οπλισμένοι με αδάμαστη και άκαμπτη αποφασιστικότητα να αγωνιστούν γενναία και να νικήσουν.**»

Πάρα πολλά είναι τα ρητά και η οι γνώμες παλαιών και νεότερων για τη σιγή:

Ο Σιμωνίδης διδάσκει: «όποιος μετανόησε γιατί μίλησε, ουδέποτε όμως διότι σίωπησε».

Ο Πατέρας της ιατρικής Ιπποκράτης: «Η σιγή δεν προκαλεί επιθυμία, αλλά είναι χωρίς πικρίες και πόνους».

Ο Μένανδρος: «Σε όλες τις γυναίκες η σιωπή είναι στολίδι».

Το γνωστό γνωμικό για τις συμφορές από τη φλυαρία: «Η γλώσσα κόκκαλα δεν έχει και κόκκαλα τσακίζει»!

Η Αγγλίδα Άννα Μπέζαντ: «**Το ήμισυ των δυστυχιών της ανθρωπότητας οφείλονται στα περιττά λόγια!**» Περιττά λόγια είναι αυτά που προκαλούν και σε αυτόν που τα λέει, αλλά και σε αυτόν που τα ακούει ηθικές ζημιές και συμφορές και γενικότερα στους ανθρώπους ή στην Ανθρωπότητα ολόκληρη. Αυτά που είναι όσα προέρχονται από: τη φλυαρία, την ακριτομύθια, την κολακεία, τον αυτοέπαινο, την κακολογία, τη συκοφαντία, την κατάδοση, τη ψευδολογία, τη ψευδομανία, την προπέτεια, την αυθάδεια.

Η ακράτεια και η εκστόμιση περιττών λόγων φανερώνουν και προδίδουν κατώτερο χαρακτήρα, παραβιάζουν το ήθος, αλλά προπαντός ενοχλούν και ζημιώνουν τους άλλους συνανθρώπους. Πολλοί και κάθε φύσεως εγκληματίες επιτυγχάνουν τον μακάβριο ενίοτε σκοπό τους ακριβώς επειδή εκμεταλλεύονται την έλλειψη σιωπής και απόλυτης σιγής για τα απόρρητα. Κοντολογίς εκμεταλλεύονται την ακριτομυθία των αφελών και την αθυροστομία των φλύαρων και με αυτό τον τρόπο συμπράττουν στο έγκλημα.

Ο Ιησούς Χριστός επικρίνει δριμύτατα τους φλύαρους: «Λέγω δε υμίν παν ρήμα αργόν, ο εάν λαλήσωσιν οι άνθρωποι αποδώσουσι περί αυτού λόγον εν ημέρα κρίσεως. Εκ γαρ των λόγων σου καταδικασθήσει».

Η εχεμύθεια, η συγκράτηση μυστικού, δηλαδή ό,τι δεν πρέπει να κοινολογηθεί λέγεται σύνεση. Η εχεμύθεια επιβάλλεται όχι μόνο στους δεσμευόμενους με όρκο, αλλά επιβάλλεται και από πρόνοια, και σύνεση και ανάγκη.

Όπως είναι γνωστό οι άνθρωποι διαφέρουν μεταξύ τους σε ηλικία, ευφυΐα, μόρφωση κ.λπ. Δεν επιτρέπεται, όλα πάντοτε να ανακοινώνονται, διότι ό,τι δεν κατανοούν το παρανοούν και το παραποιούν και το παρεξηγούν. Άλλοι παρασύρονται από ζηλοτυπία και φθόνο και μίσος. «Μη δώτε το Άγιο τοις κυσίν μηδέ βάλητε τους μαργαρίτας εμπροσθεν των χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αυτούς εν τοις ποσίν αυτών και στραφέντες ρήξωσιν υμάς».(Ματθ. Ζ΄6). **Ιδού το θείον παράγγελμα!!**

Ό,τι δεν δύναται να νοήσει κάποιος δεν είναι μόνο περιττό σε αυτόν αλλά και επιζήμιο και επικίνδυνο και δια τους άλλους. Γι' αυτό οι ειδικοί επιστήμονες, τεχνολόγοι, καλλιτέχνες κ.α. ό,τι γνωρίζουν μόνο στους ειδικούς συναδέλφους το γνωστοποιούν και μάλιστα, αφού πάντοτε φυλάζουν για τον εαυτό τους και κάποια μυστικά της ειδικότητάς τους .

Η σιγή, λοιπόν **πρέπει να τηρείται και από πρόνοια και σύνεση και ανάγκη.** Η ύπατη όμως αξία της σιγής και η σημασία της αλλά και μεγαλειώδης εκδήλωσή της πρέπει να αναζητηθεί σε κάτι το βαθύτερο και πιο ουσιαστικό.

Δια της σιγής βυθίζεται ο νους μας σε στοχασμούς, οι οποίοι αποτελούντο ευγενέστερο τρόπο σκέψης.

Οι μεγαλύτεροι Άγιοι υπήρξαν ασκητές δηλαδή θιασώτες της σιγής!

Η σιγή αφήνει το πνεύμα ελεύθερο και αδέσμευτο να πετάει σε αιθέρια ύψη και να επινοεί και να συλλαμβάνει λεπτότατα νοήματα. Οι μεγάλες εμπνεύσεις και διαυγείς εν οραματισμοί επιτυγχάνονται σε στιγμές απόλυτης σιγής!!

Όταν ο καθένας γνωρίζει πότε και πως και τι πρέπει να λέει δεν σκανδαλίζει, δεν ενοχλεί, δεν προκαλεί παρανοήσεις, ζηλοτυπία, φθόνο, μίσος εχθρότητες, διαπληκτισμούς και συμφορές....

Εκείνος, κοντολογίς, ο οποίος στα λόγια του συγκρατείται από «συνετή εχεμύθεια» διδάσκει και προπαντός διδάσκεται ο ίδιος, τιμά, και τιμάται, διασώζει τη δική του και των άλλων αξιοπρέπεια και ουδέποτε μετανοεί!!!

Δημήτρης Μπάκας

04 Οκτ. 2024